

Is je lokaal klaar voor de winter?

JOS WOUTERS

Is je lokaal warm?

We lezen soms over minimumtemperaturen in de media ... maar wat schrijft de Welzijnscode voor? Volgens artikel V.1-3, §1 moet de minimumtemperatuur in een lokaal waar zeer licht werk (louter in rust zitten of staan; denk aan onze zittende leerlingen) wordt geleverd, achttien graden zijn. Als leerkracht sta je voor de klas, loop je rond, ga je eens zitten, kortom, je levert een lichte fysieke inspanning, je presteert licht werk: dan bedraagt de minimumtemperatuur zestien graden. Bij halfzwaar werk (gestadig werken met armen en handen en (rond-) stappen) is de actiewaarde veertien graden, bij zwaar werk (intense arbeid met armen en romp) twaalf graden en bij zeer zwaar werk (zeer intense en snelle arbeid, graven) tien graden.

Weet dat die temperaturen, die je met een gewone thermometer mag meten, geen comforttemperaturen zijn (in de winter schommelt die rond 21 à 22 graden), maar actiewaarden! Bij die waarden MOET een directie een of meerdere maatregelen nemen: de verwarming iets vroeger opzetten, de instellingen van de ventilatie aanpassen, zorgen voor warme dranken, lesgeven in een ander warm lokaal, de werkplanning aanpassen, extra kledij verschaffen ...

Art. V.1-5 vraagt ook een proactief programma aan maatregelen dat de werkgever op voorhand hoort uit te werken voor situaties die te voorzien zijn. Dat programma wordt opgesteld op basis van een risicoanalyse en in overleg met het Comité Arbeidswelzijn¹. Die risicoanalyse houdt rekening met meerdere factoren: de luchttemperatuur, de relatieve luchtvochtigheid, de luchtstroomsnelheid, de fysieke werkbelasting, de eigenschappen van de werkkledij, de persoonlijke beschermingsmiddelen .... De situatie in een gewoon klaslokaal is anders dan in een sportlokaal of praktijklokaal.

Is je lokaal gezond?

Door corona hebben we geleerd dat de lucht in onze lokalen gezond moet zijn. Naast virussen hangen er nog andere schadelijke stoffen in de lucht: fijn stof, stikstofoxiden, vluchtige organische componenten, perfluorverbindingen (denk aan het PFAS-schandaal) ... stoffen afkomstig van machines, gordijnen, meubelen, planten ... en ook onze eigen lichaams- en geurstoffen. De CO₂-meter² werd de bewaker van de luchtkwaliteit in onze lokalen.

De Welzijnscode bewaakt de binnenluchtkwaliteit (Art. III.1-34 - 37). Er moet genoeg geventileerd of verlucht worden. Bij mechanische ventilatie wordt een debiet van minstens 40m³ per persoon verwacht bij vervuilde lucht. Zonder verontreiniging mag het debiet zakken naar 25m³. Zonder mechanische ventilatie, moeten we verluchten door ramen en deuren open te zetten. Dat kunnen we niet permanent doen door de hoge energiekosten. Dankzij de CO₂-meter weten we wanneer de lucht weer oké is: bij propere lucht ligt de norm op 1200 ppm, bij een verontreinigde lucht ligt de norm op 900 ppm.

Comité Arbeidswelzijn

Is het niet mogelijk om die normen te halen, trek dan aan de bel van het Comité Arbeidswelzijn. Het Comité kan vragen naar een risicoanalyse³ over de luchtkwaliteit en naar de nodige preventie maatregelen op basis van de resultaten. Het Comité bespreekt ook het wie en het hoe van de risicoanalyse. Voor de toepassing van de maatregelen ontvangen alle personeelsleden de nodige vorming en correcte informatie. Zo reageren ze gepast op de signalen van de CO₂-meter en realiseert je instelling het nodige ventilatieplan.

1. Met Comité Arbeidswelzijn bedoelen we de sociale overlegorganen zoals het CPBW, BC, ABOC, TOC ... die wettelijk bevoegd zijn voor het arbeidswelzijn in onderwijs en bij ontstentenis daarvan de vakbondsafgevaardigden.

2. Sinds 22 maart 2024 gelden door het KB van 7 februari 2024 voorwaarden om CO₂-meters op de markt te brengen. Let bij een eventuele aankoop van nieuwe meters dat ze voldoen aan die voorwaarden en conform zijn aan de Norm EN 50543:2011

3. Voor deze risicoanalyse stelt de FOD WASO een handleiding ter beschikking: Praktijkrichtlijn Binnenluchtkwaliteit in werklokalen <https://is.gd/LwFdJA>

